

Pusasaulei jau sen nepastāv robežas, tomēr mūsu atvaļinājumam — tā pati dzelzainā shēma: ceļazīme — rezervācija — ekskursija. Mēs transportējam sevi ar čarteru, konvojējam ar autobusu uz rezervēto viesnīcu, piedeļējam sev gidu un maksājam nebūt ne mazu naudu, apmaiņā saņemot blāvu valsts komerckopiju. Kuriozs ir apstākļi, ka oriģināls maksā lētāk, bet izskatās spilgtāk. Par to pārliecinājās Vadims Eglītis, firmas "Integrētās marketinga sistēmas" vadītājs, kurš riskēja pa perimetru apceļot Eiropu viens pats.

Nelabais sajauc prātu

"Pastāv stereotips, ka apceļot Eiropu ar mugursomu un telti plecos, nevar. Ka katrs dabas stūrītis apjots ar žogu un

redzēju, ka nevērs jau laužas teltī un es, viņu neredzot, aizstāvos no telts iekšpusēs. Pamostos: izrādās, es patiešām nikni cīnos ar nazi rokā, bet Renāte pārbijusies sēž stūrī. Rēksana aplusa tikpat negaidīti, kā sākusies. Mēs tā arī neuzzinājām, kas tas bija.

"Velni!" — autoritatīvi nokomentēja tēvs Feodosijs, pareizticīgo mācītājs, ar kuru mēs iepazīnāmies Itālijā. Velni vai kas cits, tikai, izņemot šo divaino gadījumu, par spīti drūmajām draugu prognozēm, ne policija, ne "zaļie", ne īpašnieki ar ieročiem rokās ne reizi mūs neiztraucēja.

Deguns pa vējam

Savu ceļojumu mēs aizsākām Holandē un mēs bijām seši. Pirmā diena izrādījās vissmagākā: pūta brāzmais, velosipēdis-

Visa ceļojuma laikā mums ellīgi veicās ar labvēlīgiem cilvēkiem. Teiksim, šķērsojam Franciju, briesmīga lietussgāze, pekšņi līdzās nobremzē automašīna — no tās māj rokas, lai mēs paķeram velosipēdus un rāpjamies iekšā. Vai arī Grieķijā — kavējam prāmi — tūlīt pat uzrodas kravas mašīna, kuras šoferis burtiski sapņo par to, lai mūsu dēļ abbrauktu lieku likumu un nogādātu mūs laikā vajadzīgajā vietā.

Sliktos laika apstākļos mēs nakšņojām kempingos, kuri Francijā oficiāli sāk darboties no 1. jūnija, bet pārējā laikā piedāvā savus pakalpojumus bez maksas. Filozofija ir šāda: cilvēki ceļo visu gadu, jādod taču viņiem iespēja atpūsties un nomazgāties. Cilvēciskums attieksmē pret tūristiem ir vienkārši satricošs, ņemot vērā to, cik cūciski dažkārt francūži izturas viens pret otru

Proti, tas jau sen ir tūristu maršruts, pa kuru kāds iet ar kruķiem un skaitīdams lūgšanas, bet kāds — priecīgi bļausīdams un smēķēdams marihuānu. Pēc katriem 15 — 20 km svētoceļniekus sagaida patversmes, kurās bez maksas vai par simbolisku samaksu (pāris eiro) var nomazgāties, pārnakšņot, no rīta saņemt šķīvi putras un doties tālāk. Vairāk par vienu nakti uzkavēties patversmē neļauj — nav jau kūrorts.

Pastāv divi nosacījumi, kurus jāizpilda, lai varētu uzskatīt, ka esi svētoceļnieks — nopirkt svētoceļnieka pasi (pārdod jebkurā baznīcā, maksā 6 eiro, iegādāties var pat Francijā vai Holandē) un pārvietoties vienā no trijiem veidiem — kājām, ar velosipēdu vai dzīvnieka mugurā. Labāko veidu, kā redzēt īsto Spāniju, es nezinu. Var nesniept sev līdzī telti, gandrīz vai iztikt

Izbraukāt visu Eiropu

pieturvietu var meklēt tikai viesnīcās. Vēl dzīvi ir mīti, ka nedrīkst līst svešās zemēs, nepārvaldot vietējo valodu, un ka stulbus, neviena nepieskatītus tūristus gaida vien policija un marginālas būtnes: ietupināt aiz restēm vai sadalīt donororgānos.

Tas viss — muļķības. Esmu izbraukājis 20 tūkstošus km ar velosipēdu apkārt visai Eiropai, turklāt — kopā ar meiteni, un, ticiet man, ceļošana neprasa daudz naudas, bet sarunāties var arī žestu valodā. Ne jau tas ir svarīgi, svarīgi ir — gatavība paļauties liktenim. Un tad — apstākļi paši sakārtojas tev par labu.

Reiz ceļā sastapām septiņdesmitgadīgu holandieci: brauc ar sporta velosipēdu un pa mobilo atskaitās sievai, kurā maršruta punktā šobrīd viņš atrodas. Mēs mazliet aprunājāmies. Viņa ceļojums no pirmās līdz pēdējai minūtei izplānots — šeit vakariņas, tur naktsmājas, tad — atgriešanās mājās, tādējādi ceļojuma tēriņi veido 583 eiro un ne par puseiro vairāk! Kad večuks izdzirdēja, ka mums ir kopīga ideja — apceļot visu Eiropu, bet nav konkrēta plāna, viņš gandrīz vai nogāzās no velosipēda. Uztraucās un sāka mums piedāvāt kartes, informāciju, parādīja ceļu līdz tuvākajam kempingam. Mēs pateicām — paldies, un turpat aizmirsām viņa padomus.

Kāpēc mums kempings? Mēs braucam pa ceļu un vērojam ainavas. Ja kāda vieta mums īpaši iepatikas — upīte ar ūdenskritumu, vai meža ezers, uzceļam telti un pāris dienas sauļojāmies, peldāmies. Apnīka — dodamies tālāk. Beļģijā mēs nakšņojām brīnumskaistu pilsdrupu pakājē, līdzās mākslīgajam ūdenskrātuvēm, kurās visu nakti plunkšķinājās foreles. Spānijā — ozolu audzē simts metru attālumā no tabora, virtuozas ģitārspēles un čigānu dziesmu pavadījumā. Protams, mūsu ceļošanas veidā bija vieta arī šokējoša neprāta elementam. (Pie Kadisas, vis-senākās Eiropas pilsētas, iekārtojām gulvietu uz mola, kas iestiepās tālu jūrā. Pamodāmies no mitruma un ūdens šļakstiem tieši pie deguna. Izrādījās, ka paisuma laikā ūdens līmenis pacēlies par 7 metriem!) Iedzīt sevi nestandarta situācijā — labākais veids kā pārvārtēt iekšējos stereotipus, pārvērst banālu braucienu no punkta A līdz punktam B avantūrā ar pikniku ceļmalā.

Reiz, tiesa, avantūra vairāk izskatījās pēc šausmu stāsta. Portugālē pie mežiņa, okeāna krastā mēs uzcēlām telti, aizgājām gulēt. Ap vieniem naktī no šausmām uzlecām kājās: līdzās teltij atskan rēciens. Neiespējami iedomāties, kurš dzīvnieks varētu rēkt tādā balsī. Tā turpinājās pusotru stundu. No sasprindzinājuma es pekšņi aizmiglu. Sapnī

CITĀTS

Esmu izbraukājis 20 tūkstošus km ar velosipēdu apkārt visai Eiropai, turklāt — kopā ar meiteni, un, ticiet man, ceļošana neprasa daudz naudas, bet sarunāties var arī žestu valodā. Ne jau tas ir svarīgi, svarīgi ir — gatavība paļauties liktenim. Un tad — apstākļi paši sakārtojas tev par labu.

tam ļoti nepatīkams vējš. Bija jāveic 135 km līdz kaimiņu pilsētiņai, kur mūs bija gatavs izmitināt kāds paziņa. Mēs pie viņa ievēlāmies jau dziļā naktī. No rīta pamodāmies — rokas, kājas sāp, katrs kauliņš atgādina par sevi. Četri pateica: mēs — padodāmies. Ceļu turpinājām es un Renāte.

No Maistrihas, pēdējās holandiešu pilsētiņas, iebraucām Beļģijā.

Bet tie ir Ardēni, meži. Balvā par mūsu pacietību pazuda briesmīgie Holandes laikpistāklī — visapkārt pavasaris. Putni dzied, slavenais minerālavots Spa burbuļo. Mēs apstājamies un izpeldējamies.

Pirmajā pilsētiņā iznākam no veikala — kāds tips briesmīgi aurodams plēš nost no mūsu velosipēdiem atstarotājus. Kas notiek? Izrādījās, viņa sašutumu izraisījuši burti "NED" — Nīderlande. Beļģi holandiešus neieredz ne acu galā: laikam tādēļ, ka tie dzīvo turīgāk. Bet tas bija vienīgais incidents ar vietējiem.

(mēs bijām liecinieki aīnai, kad kaimiņš uzsūtīja nodokļu inspekciju savam kaimiņam, kurš nopirka televizoru un, iespējams, nenomaksāja nodokli).

Spānijas pierobežā iegājām restorāniņā, ziņkārīgie saimnieki interesējās — uz kuriem braucat. Mēs sakām: uz Santjāgo de Kompostella. Viņi — o! palūdzieties par mums. Un uzsauca mums pusdienas. Šāda francūžu cieņas izpausme pret velosipēdistiem izskaidrojama ar to, ka viņi paši šādā veidā neceļo. Ja francūzis izraujas atpūtā, tad tikai ar autobusu vai lidmašīnu un pilnā sastāvā — ar bērniem, vecvecākiem un kanāriņputniņiem. Bet velosipēdi — domāti vāciešiem, holandiešiem, itāliešiem, angļiem.

Tiesa, Eiropā ir divas tautas, kuras vispār neceļo — spāņi un portugāļi. Tas nav tādēļ, ka viņi nav ziņkārīgi vai ir slinki. Vienkārši, karp lai viņi brauktu? Vasarā visa Eiropa dodas pie viņiem. Tātad, viņi paši — jau ir atbraukuši.

Skaistums glābs pasauli

Ceļš uz Santjāgo de Kompostella — tas ir svētoceļnieku ceļš, kuri cauru gadu dodas pielūgt svētā Jēkaba prišļus uz pilsētiņu Spānijas ziemeļaustrumos. Bet ceļš ir tik brīnumskaists un valsts par to lieliski rūpējas, ka rezultātā patiesi ticīgos uz tā sastapsi labi, ja pusi. Pārējie — piedzīvojumu meklētāji, pāriši, kuri aizbēguši romantiskā ceļojumā, sportisti un veselīga dzīvesveida cienītāji.

bez naudas un redzēt neiedomājami skaistas vietas — Navarru, Burgosu, Rjohu, Galīciju. Nogaršot gaļu, kuru kādā ciematā tavu acu priekšā gatavo uz atklātas uguns, un tas nav paraugdemostrējumu šovs tūristiem, jo šeit tā ēd un tādu cenu kā piekrastē par to neuzskrūvē.

Ceļojot cauri Basku zemei, mēs iepazīnāmies ar mākslas zinātnieku, kurš mazliet runāja krievu valodā (viņš rīkoja spēļu mākslinieku izstādes Pēterburgā). Pūsis — tempļiešu ordeņa bruņinieku pēctecis ar apliecību, kura ļauj viņam zirga mugurā ierasties baznīcā. Skaidrs, ka šīs tiesības viņš neizmanto, bet pats fakts!

Satikām vāciešus, precētu pāri, viņa — ļoti korpulentā, viņš — briesmīgi tievs. Nepieredzējuši ceļotāji, viņi devušies ceļā ar jaunām kurpēm kājās, "frau" tūlīt pat noberzusi kājās līdz asinīm. Vīrs tik aizkustinoši par viņu rūpējās, ne ko pielikt ne ko atņemt — iemīlējies gulbju pāris. Mēs ar viņiem izmalkojām pudeli vīna patversmē pie kamīna. Viņi apjautājās: kā veicas minoties, vai smagi? Mēs — jā, smagi. Viņi vien šūpoja galvas: un cik mums grūti, jo mēs jau nebraucam, bet ejam. Mēs piekritām — jā, jaunieši, jūs esat daudz rūdītāki, protams, ka jums ir smagāk. Jauki cilvēki gadās ceļā pie svētā Jēkaba, neko neteiksi.

Ceļā vienmēr var sastapt daudz dīvaiņu. Naktī pastaigājāmies pa Pāriži — tieši man vīrsū nāk neliela auguma vīrietis. Es — pa kreisi, viņš — arī. Es — pa labi, viņš — arī. Mēs saskrējāmies — un sākām runāties. Izrādās, viņš ir francūzis, ejot lasa Peļēvinu. Tādā veidā apgūst krievu valodu: viena lappuse grāmatā krievu valodā, otra — franču. Atlikušo vakara daļu pavadījām kopā, vīnu dzērām jau gluži "pa slāvu modei" un šķīrāmies kā labi draugi.

Grieķijā pie sv. Andreja (Jēzus pirmā apustuļa) katedrāles mums klāt piebrauc itālis uz velosipēda, taujā ceļu. Mēs sakām — nezīnām, ieej baznīcā un pajautā. Bet viņš — nē, baznīcā neiešu, tā ir šmaukšanās un muļķības. Toties ir tāds rakstnieks Dostojevskis, vai esam par tādu dzirdējuši? Mēs uzmanīgi sakām: ka esam gan. Es taču, kliez eks-presīvais itālis, sapņoju doties uz Pēterburgu un skūpstīt tur zemi, pa kuru viņš staigājis. Izrādījās, viņš jau 6 gadus ceļo ar velosipēdu, vedot savu iemīļoto rakstnieku pasaulē. Viņa kabatas piebāztas ar lapiņām, "Skaistums glābs pasauli" — angļu, vācu un itāļu valodā. Viņš tās izdala visiem, ko sastop savā ceļā.

Žurnāls "Patron"
Turpinājums nākamajā numurā